

Antropoloji

Komşuluk Tarihteymiş...

Neandertallerle modern insanın bugünkü İsrail topraklarında birbirlerine yaklaşık 100 metre mesafedeki mağaralarda yaşamış olduklarının 1930 yılında belirlenmesinden bu yana paleoantropologlar, bu iki insan türünün aynı tarihte yan yana yaşayıp yaşamadığını araştırıyorlardı. Bir grup Amerikalı antropologun yürüttüğü yeni ve ilginç bir çalışma, kesin yanıtı sağlamış görünüyor: Hayır!... Gerçi 1980 yılında yapılan radyokarbon testleri, Qafzeh ve Skhul mağaralarında modern insanların

110.000 - 92.000 yıl öncesinde bir tarihte yaşadığını, hemen yakındaki Amud ve Kebara mağaralarında 70.000-50.000 yıl öncesi bir dönemde Neandertallerin yaşadığını ortaya koymuştu. O tarihte önerilen açıklama modern insanın bölgeye 128.000-71.000 yıl önce, iki buzul dönemi arasında geldiği, soğuğa alışık Neandertallerinse bölgeye 70.000-45.000 yılları arasında son buzul çağı sırasında geldikleri şeklindeydi. Ancak bu tarihlendirme tekniğindeki olası hata payları, gene de iki farklı türün yanyana gelmiş olabileceği kuşkusunu canlı tutuyordu.

Wisconsin Üniversitesi'nden master öğrencisi Kris Hallin ile, danışmanı, California Üniversitesi'nden (san Diego) Margaret Schoeninger'in

uyguladıkları yöntem, tartışmalara son noktayı koyuyor. Adı geçen mağaralardaki modern insan ve Neandertaller yalnızca farklı tarihlerde değil, birbirinden çok farklı iklim koşullarında yaşamışlar. Araştırma ekibi, eski insanların yedikleri keçi ve karaca gibi hayvanların dişlerini inceleyerek hayvanların yedikleri bitkileri belirlemişler.

Hallin, fosil dişlerdeki izotopları incelemiş. Bir diş henüz çıkmadan önce çene kemiği içinde geliştiği bir iki yıl süresince karbon ve oksijen izotoplarını toplar. Karbon-13'ün karbon-12'ye oranı, hayvanın kurak otlaklarda mı beslendiğini, yoksa daha ormanlık bir bölgedeki bitkileri mi yediğini ortaya koyuyor. Oksijen-18'in oksijen-16'ya oranıysa hayvanın hangi mevsimde su içtiğini, dolayısıyla o mevsimdeki yağış düzeyini açıklıyor. Metodu Qafzeh ve Skhul mağaralarında bulunan hayvan fosillerine uygulayan Hallin, modern insanlarca yenilen hayvanların kuru otlaklarda karın doyurduklarını ve kış mevsiminin dışında çok az su tükettiklerini belirlemiş. Buna karşılık Amud'taki Neandertallerce yenilen hayvanların yıl boyu yağışlı, daha soğuk bir iklimde yaşadıkları ortaya çıkmış. Bu arada modern insanın daha çok keçi, Neandertallerinse karaca yedikleri anlaşılmış.

Science, 9 Mayıs 2003-05-24

Safkan Cro Magnon'muşuz

Bir grup İtalyan ve İspanyol bilimadamının ilk kez Cro Magnon atalarımızın kemiklerinden genetik malzeme almayı başarması, soyumuzun saflığı konusundaki kuşkuları da gidermiş görünüyor. İlk buldukları mağaranın adıyla Cro Magnon olarak adlandırılan ve 25.000 yıl önce Avrupa'ya yayıldığı düşünülen Cro Magnonlar, günümüz insanının doğrudan atası sayılıyor. Ekip, güney İtalya'daki Paglicci mağarasında bulunan iki insan fosilinin kaburga ve bacak

kemiklerinden, mitokondrial DNA parçaları elde etmiş. İncelenen örneklerdeki dizilerin, günümüz insanındaki genetik farklılık aralığıyla örtüştüğü, ve daha önce yayımlanmış olan üç Neandertal insanın genetik yapısından büyük ölçüde ayrıldığı görülmüş. Varılan sonuç: Moern insanda Neandertal kanı yok. Stanford Üniversitesi'nden antropolog Richard Klein'a göre bulgular yaklaşık 30.000 yıl önce aniden ortadan yok olan Neandertallerin modern insandan fazla farklı olmadıkları ve hatta onlarla karıştığı yolundaki görüşlerin "tabutuna son çiviyi çakıyor!"

Science, 23 Mayıs 2003